

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

TELEVISIOENEN

Een komedie in vijf bedrijven

door

Marc van hoof

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2016

Nr.1339

PERSONAGES

Reële figuren

(Spreken dialect; de tekst in het stuk is in de volkstaal geschreven.)

ANITA DE BUYSER, 35 jaar.

PATRICK HERMANS, haar man, een onderwijzer

PIERRE, 65 jaar, haar vader, gepensioneerd fabrieksarbeider

VICKY, 19 jaar, haar jongere zus, studente filosofie

JENNY DE BRUYN, schoolvriendin van Anita, leidt kapsalon

ANDRE ROGIERS, maatschappelijk assistent van een revalidatiecentrum

LUC, de verloofde van Vicky

LILIANE PEETERS, een collega van Patrick

TANTE PHILOMENE, 75 jaar, de schoonzuster van Pierre

T.V.-figuren

(Spreken Nederlands)

JESSICA BROWN-KENSINGTON, hoofdpersonage uit het Dallas-achtige
feuilleton “Winners-Loosers”. (gespeeld door zelfde actrice als Jenny De
Bruyn)

ANDY ROGERS, zanger. (gespeeld door zelfde acteur als André Rogiers)

JACK GIPSY, held uit politieserie “Gipsy and Nopeace”

NANCY NOPEACE, zijn assistente

WALTER BAREAU, spelleider van het populaire “Linker-Flinker”

MARTINE, zijn ene assistente

CHRISTINE, zijn andere assistente

BARBI ESTHARIM, filmactrice en zangeres

DECOR

Het stuk speelt zich af in de huiskamer van Pierre De Buyser. Het interieur is zeker niet armoedig, maar ook niet rijkelijk. Jardin is er een deur naar de keuken, achteraan een raam dat uitgeeft op straat en cour achter een deur die naar de gang en naar de rest van het huis leidt. Jardin staat een tafel met minstens 4 stoelen, cour bevindt zich het salon. Cour voor staat het televisietoestel, met de rug naar het publiek. Tussen het decor en de manteau is aan beide kanten een opening gelaten voor het op- en afgaan van de tv-figuren. DRESSOIR of wandkast en een boekenrek vullen het meubilair aan. Op een duidelijk zichtbare plaats staat de telefoon. Het geheel geeft een ouderwetse, kitscherige indruk. In het salon moet en kussen liggen. Een radio kan, maar is niet noodzakelijk.

BELICHTING

In de tv-scènes verdient het de voorkeur een andere belichting te geven dan in de reële scènes.

E E R S T E B E D R I J F

Een maandagavond in mei, 20 uur.

(Patrick zit aan tafel te typen. Hij typt snel, maar met twee wijsvingers, want zoals de beste onderwijzers heeft hij nooit leren typen. Voor de tekst, waaraan hij werkt, zoekt hij op in verschillende boeken, die rondom hem verspreid liggen. Een stapel schriften, leerboeken van het 6de jaar van de basisschool, teken- en schrijfgerei, het onvermijdelijke potje Tipp-Ex... het hele tafelblad is ingenomen. Het mooie siertafelkleed ligt slordig opgevouwd in een hoekje. Er bovenop staat een ouderwetse, kitscherig aandoende fruitschaal, gevuld met allerhande fruit. Patrick heeft duidelijk plezier in zijn werk. Hij is zachtaardig, een idealist, soms een beetje een zwever. Hij is een harde werker, die leeft voor zijn werk en zijn idealen. Hij is gekleed in een afgewassen jeans en een sportief hemd.)

PATRICK : *(Stopt met typen, neemt een appel, veegt die af aan zijn hemd, bijt erin, zoekt ondertussen in een boek, bijt nog eens, wrijft zijn mond af met zijn mouw, legt de appel opzij, typt verder, werkt tenslotte zijn tekst af met een duidelijk punt.)* Op-drach-ten. *(Begint weer aan de lijn, onderstreept.)* Maak het na weer niet te moeilijk, hé Patrick. *(denkt even)* Eén. Leg uit... *(Hij typt in stilte verder. Na enkele ogenblikken gaat de telefoon. Hij maakt zijn zin af, neemt op.)* Met Patrick Hermans... Ah Vic, hoe is 't, jongen?... Met mij alles kits, maar met mij schoenmoeder is 't niet te best... De dokters geven niet veel hoop. Ons Anita is er juist met de pa naartoe... Ja jongen, wat doet ge eraan? En wat nieuws?... Vrijdagavond een speciaal algemeen vergadering in d'Ommeganckstraat... Over volgend schooljaar? Da's goed op tijd, zeg... 'k Zal 't uithangen in de school, maar ik denk niet dat ge op veel volk moet rekenen.... Ja, ik weet het... Het is de taak van de délégué de mensen te motiveren. Dat moogt gij bij ons eens proberen... Ik doen in ieder geval mijn best... Ja, tot een vrijdag dan. Salut! *(Hij haakt in, gaat terug zitten, bijt*

intussen van zijn appel, typt verder.) Verdomme! (Neemt Tipp-ex, verbetert een fout, bijt van zijn appel, typt verder.)

(Na enkele ogenblikken horen we de voordeur dichtslaan. Patrick kijkt even op, maar typt verder. Even later komt Anita binnen. Ze is een niet onaardige vrouw van 35 jaar, die net iets te weinig aandacht besteedt aan haar uiterlijk. Ze is onopvallend gekleed, draagt een jeans en een sweater. Ze ziet er moe uit, getekend door de zorgen om haar moeder en vader.)

ANITA : *(In deuropening, kijkt naar boven in de richting van een denkbeeldige trap.)*
Komt ge niet bij ons zitten, pa?

PIERRE : *(Van achter de schermen. Zijn stem verraadt sterk, maar ingehouden verdriet.)* Ik gaan mij eerst verkleeden.

ANITA : *(Sluit de deur.)* ‘k Heb altijd gedacht dat onze pa zo’ne sterke vent was. *(Ze schudt het hoofd, we merken een greintje minachting.)*

PATRICK : Geen beterschap?

ANITA : *(Geeft hem een gewoontezoen, gaat bij hem zitten.)* Ge ziet ze achteruit gaan. Gisteren heeft ze nog iets gezegd. Vandaag staaarde ze maar naar onze pa. En die zat daar te snotteren gelijk een klein kind. En ze bleef maar in mijn hand knijpen.

PATRICK : ‘t Is toch geen schande dat hij verdriet heeft?

ANITA : *(Ze doet geen moeite om het hem uit te leggen.)* Nee, natuurlijk niet. Zijt gij nog niet klaar met uw werk?

PATRICK : Die taak hier is bijna klaar. Dan moet ik nog een toetske van wereldoriëntatie verbeteren en dan die schriftjes van wiskunde nog nazien. En mijnen agenda inschrijven.

ANITA : Allez, dat wordt weer elf uur, gelijk altijd. *(Ze staat recht en loopt naar de tv.)*

PATRICK : *(Verontschuldigend)* Maar schatje, ‘k moet mijn werk toch doen!

ANITA : *(Iets te nadrukkelijk.)* Natuurlijk jongen. *(Ze zet de tv op en gaat, de afstandsbediening in de hand, in de zetel zitten.)*

PATRICK : Gaat ge weeral tv zien?

ANITA : *(Dat was net iets te veel voor haar.)* Wat kan ik anders doen as gij geen tijd hebt voor te vrijen?

PATRICK : *(Schrikt van de reactie, vergoelijkend.)* Ge geraakt nog is verslaafd. Niet te hard hé?

ANITA : Nee, nee.

PATRICK : *(Typt verder, maakt typwerk af, zet machine opzij, begint te verbeteren. Ondertussen eet hij zijn appel verder op. Anita schakelt van het ene kanaal naar het andere, tot ze iets naar haar zin vindt. We horen de klank van een Amerikaan politiefuilleton. Gedurende enkele ogenblikken wordt er niets gezegd.)* Naar wat zijt ge aan 't zien? *(Anita hoort hem niet.)* Naar wat zijte ge aan 't zien, Anita?

ANITA : *(Komt van ver.)* Ah, zei gij iets?

PATRICK : Ik vroeg naar wat dat ge aan 't zien waart.

ANITA : 'k Weet niet. 't Is iets nieuws, denk ik. *(Ze neemt de Humo om de titel te zoeken, Patrick werkt verder.)* Ah, hier staat het. Gipsy and Nopeace. *(Patrick hoort haar niet.)* Patrick! Gipsy and Nopeace.

PATRICK : *(Komt van ver.)* Ah, zei gij iets, schat?

ANITA : Ik zei: Gipsy and Nopeace.

PATRICK : Euh?

ANITA : Ge vroeg toch naar wat dat ik aan 't zien was?

PATRICK : Ah ja.

ANITA : Awel, Gipsy and Nopeace.

PATRICK : Ah. *(werkt voort)* Weer zo'n politiefuilletonneke gelijk er dertien in een dozijn zijn, zeker?

ANITA : 'k Weet niet. Ik *(nadruk)* ving het lollig. *(Weer korte stilte. Anita leeft mee met het feuilleton.)* Da's eigenlijk ook ee ferme vent dien Jack Gipsy. 't Is natuurlijk geen Andy Rogers. Daar val ik voor, dat weet ge, hé!

PATRICK : Zijt ge daar weer met uwen Andy Rogers. *(Schertsend, toch een tikje minachtend.)* Zeg, en gij kunt u nogal laten meeslepen door zo'n stom feuilletonneke.

ANITA : 'k Vind daar niks stoms aan.

PATRICK : Allez, schatje, ge moet toch toegeven dat die dingen geen niveau hebben.

ANITA : Daar, den onderwijzer spreekt.

PATRICK : Zo'n feuilletons geven een heel verdraaid beeld van de realiteit. As ge er te veel naar ziet, raakt ge afgestompt.

ANITA : *(Is op haar teen getrapt.)* Ik weet wel dat gij hier de intellectueel zijt en ik maar een mislukte coiffeuse, maar is het nu echt nodig om hier thuis ook de onderwijzer te spelen!

PATRICK : *(Beseft niet dat hij haar gekwetst heeft.)* Sorry, schatje. Ik zei alleen maar mijn gedacht.

ANITA : Ik ook.

(Hij werkt voort, zij gaat terug op in het feuilleton. Na enkele ogenblikken komt Pierre De Buysen binnen. Hij is een gezonde man van 65 jaar, nog niet lang gepensioneerd. Hij heeft zijn hele leven gewerkt op de Bell-fabriek in Antwerpen. Hij is getekend door het verdriet om zijn doodzieke vrouw, waardoor hij is beginnen drinken. Hij draagt een gewone broek, een onderhemd en daarover een loshangende kamerjas. Hij heeft een jeneverfles en een glaasje bij zich. Als hij binnenkomt kijkt Anita even op van het scherm.)

PATRICK : Dag pa. *(Hij kijkt naar de fles jenever.)*

PIERRE : *(Gromt een korte groet, blijft bij de tafel staan.)* Moet gij ook een borrel hebben?

PATRICK : Nee, merci. Anders geef ik mijn leerlingen twee nullen in de plaats van één. *(Niemand reageert op zijn grap. Pierre gaat in de zetel zitten – "zijn" zetel- en schenkt zich een borrel in. Hij slaat nauwelijks acht op de televisie.)*

ANITA : Sinds wanneer hebt gij de jenever op uw kamer staan?

PIERRE : *(Werpt haar een giftige blik toe.)* Hebt ge er iets op tegen? *(Drinkt borrel in één teug leeg.)*

ANITA : Ge moogt niet zoveel drinken, pa. Daar lost ge niks mee op.

PIERRE : Ik doe in mijn eigen huis wat ik wil.

ANITA : Ik zeg het voor uw goed.

PIERRE : Ons Jeanne heet er nooit iets van gezegd dat ik een borrel dronk. *(Hij schenkt een nieuwe borrel in.)*

ANITA : Gij hebt ook nooit zoveel gedronken als nu. Gisteren hebt ge een heel fles leeggemaakt.

PATRICK : Laat het maar, schatje.

PIERRE : *(De invloed van de jenever laat zich voelen.)* Patrick versta mij tenminste. *(Pierre drinkt zijn borrel uit, schenkt zich weer een nieuwe in. Anita zucht eens, kijkt verder tv. Patrick werkt verder. Het is weer enkele ogenblikken stil.)* Heeft ons Vicky al gebeld?

ANITA : Nee, pa.

PIERRE : Gewoonlijk belt ze toch altijd als we terug zijn van 't gasthuis.

PATRICK : Ze zal seffens wel bellen, pa.

PIERRE : 't Is niet gemakkelijk voor dat kind. Haar moeder zo slecht. En zij helemaal alleen op dat kot in Brussel.

ANITA : *(Uit haar reactie blijkt dat ze zich achteruitgestoken voelt tegenover de jongste dochter Vicky, een nakomertje en duidelijk vaders lieveling. Ze houdt zich echter in omdat hij zo in de put zit.)* 't Is voor niemand gemakkelijk, pa. *(Ze staat recht en gaat in de richting van de keuken.)* Ik zal eens iets te eten voor u gaan maken. Ge hebt nog niks gegeten dezen avond. *(Ze gaat onmiddellijk de keuken in, als een vlucht. Het is duidelijk te zien dat ze zou willen huilen.)*

PIERRE : *(Onmiddellijk na haar tekst, zich niet bewust van haar gevoelens.)* 'k Heb geen honger. *(Als ze de deur van de keuken dichtslaat.)* Die doet nu zo aardig. Denkt ge dat ons Vicky er door zou geraken, Patrick?

PATRICK : 'k Zijn niet helderziend, hé pa. Maar 't is toch een verstandig meiske.

PIERRE : Als ons Jeanne dat nog maar eens mocht meemaken. Een dochter geslaagd in 't eerste jaar van de universiteit. Wat zou ze fier zijn.

PATRICK : Ja, zeker en vast.

PIERRE : *(Hij schenkt zich eerst rustig een borrel in.)* Weet ge, Patrick, als ge zo zelf maar tot uw 14 jaar naar 't school zijt geweest, dan wilde gère dat uw kinderen iets meer bereiken in 't leven.

PATRICK : Ja, natuurlijk. *(Hij voelt zich gestoord in zijn werk.)*

PIERRE : Ik heb mijn kinderen, euh ik bedoel ons *(nadruk)* kinderen, altijd vrij laten kiezen wat ze wilden studeren. Ons Anita wou coiffeuse worden, wel die

mocht coiffeuse worden. *(Terloops)* Alhoewel dat ik liever had gehad dat ze schooljuffrouw of secretaresse was geworden. De universiteit had ze nooit aangekund, daar waren haar rapporten niet goed genoeg voor. Maar soit, z' heeft kunnen studeren wat dat ze wou. *(Alsof hij zichzelf wil overtuigen.)* Ze heeft nooit iets te kort gehad. Ik heb, ik bedoel, wij hebben ons kinderen altijd op gelijke voet behandeld. Of niet soms?

PATRICK : Euh, ja, ja, da's zeker pa, da's zeker.

PIERRE : Ik had natuurlijk geen geld om haar een eigen salon te geven, met mijn preeke van ongeschoolde werkmans op den Bell. Nee, dat kon ze van mij niet verlangen. Ze wou d'er trouwens zelf voor werken. As ze toen haar grote mond had gehouden tegen Verbesselt... Ze had er een schoon pree en ze moest hier thuis niks afgeven...

PATRICK : Ge weet goed dat Verbesselt zijn handen niet kon thuishouden.

PIERRE : *(Hij antwoordt niet, schenkt zich nog een borrel in.)* Als jullie nu niet zo rap waren getrouwd, hé... *(Patrick wil reageren, maar bedenkt zich en zucht alleen maar. Anita komt binnen met en dienblad, waarop een kop – of beker – koffie en een bord met enkele boterhammen met ei staan. Pierre heeft haar niet gezien. Het huilen staat haar nader dan het lachen als ze het vervolg van zijn monoloog hoort. Ze blijft staan bij de deur.)* Ja, ons Anita is een beetje een teleurstelling voor ons. Een braaf meisje zenne, daar niet van. Maar ge zult wel verstaan hoe gelukkig dat ik was toen ons Vicky verleden jaar zei dat ze filosofie wou gaan studeren aan d'universiteit. *(Anita heeft intussen haar dienblad op de tafel gezet en snuit haar neus. Patrick weet niet goed hoe te reageren. Pierre hoort haar snuiten, ziet haar dan staan.)* Ah, Anita!

ANITA : *(Steekt haar zakdoek weg, gaat met het dienblad tot bij hem en zet het voor hem neer. Ze spreekt met een trilling in haar stem.)* Hier zijn een paar boterhammen met ei en een tas koffie.

PIERRE : Zijt gij aan 't blèten? Voor wat? Wat is er?

ANITA : *(snuift)* Nikske, pa.

PIERRE : Heb ik iet verkeerd gezegd?

ANITA : *(snuift)* Nee, nee. Eet nu maar. *(Ze neemt de fles jenever en het glas en zet ze op de kast.)*

PIERRE : Mijn fles... *(Hij houdt zich in omdat hij wel beseft dat hij haar – weer eens – gekwetst heeft.)*

ANITA : Ge hebt genoeg gedronken.

(Ze gaat terug op haar plaats in de zetel zitten, zet met de afstandsbediening de tv af, neemt de Humo, begint erin te lezen om zich een houding te geven. Enkele ogenblikken is het stil. Zowel Patrick als Pierre kijken naar Anita. Als de blikken van beide mannen elkaar ontmoeten, werkt Patrick verder en begint Pierre te eten.)

PIERRE : *(Wil het goedmaken, spreekt met een lichte trilling in zijn stem.)* Ge weet toch, Anitake, da ‘k heel blij ben dat gij en de Patrick hier zijn komen inwonen toen dat ons ma... *(hij onderdrukt een snik)* toen dat ze zo ziek is geworden. Ik weet niet wat ik hier had moeten doen zonder u.

ANITA : *(Zonder uit Humo op te kijken. Het doet haar wel wat.)* ’t Is al goed, pa. *(Ze snuift.)* ’t Is al goed. *(Weer korte stilte.)*

PIERRE : *(Slikt een hap weg.)* Goei boterhammetjes. ‘k Had eigenlijk geen honger, maar dat smaakt toch, zo een boterham met ei. Een goed gebakken eitje, niet te zout, niet te flauw, juist... juist à point, zou ‘k zo zeggen. *(Anita laat de Humo zakken en glimlacht om de al te doorzichtige manier waarop hij het wil goedmaken.)* Alleen, doet er in ’t vervolg eens een snuifke bieslook bij, bij dat eitje. Voordat ge het klutst. Gelijk ons ma altijd doe. Da’s nog beter.

ANITA : *(Ze schudt haar hoofd. Hij zal nooit veranderen.)* ‘k Zal d’er aan denken, pake. *(Ze leest voort.)* *(Weer is het enkele ogenblikken stil. Dan gaat de telefoon. Anita kijkt naar Pierre en Patrick, maar geen van beiden maakt aanstalten om op te nemen. Anita legt de Humo een beetje demonstratief op tafel, staat recht, en neemt op.)* Met De Buyser.

PIERRE : Dat zal ons Vicky zijn.

ANITA : *(Het is inderdaad Vicky. Aan de toon van Anita is te horen dat de relatie tussen beide zusters niet al te best is.)* Ah dag. Gij moet onze pa hebben, zeker?... *(Tegen Pierre die al aankomt.)* ’t Is voor u. *(Ze gaat naar de keuken als Pierre de hoorn heeft overgenomen.)*

PIERRE : Dag schatje... Kreegt ge geen verbinding?... Da's niks, kinneke... *(Zijn gezicht betreft, als ze naar haar moeder vraagt.)* Niet goed, kinneke, niet goed. *(hij snuift)* Ze kan nog nauwelijks klappen... Een kwestie van een paar dagen, zei de dokter... Naar huis komen morgenavond?... Ge wilt ze nog eens zien... Dat versta ik, manneke, maar moet gij niet blokken? Ge weet hoe gère dat ons ma zou hebben da g' er door waart... Ja, 't is waar, kinneke, g' hebt gelijk, ja. Komt gij dan maar over huis morgen. Zeg, hoe is 't afgelopen met dat seminariewerk van dinges, euh, zeg het eens, euh... van ethica, ja? Wat vond hem ervan, de prof? *(Hij luistert geïnteresseerd naar een lange uitleg.)*

ANITA : *(Komt uit de keuken met een hoop ondergoed. Ze gaat tot bij de tafel. Tegen Patrick.)* Maak eens wat plaats, dat ik mijne was kan opvouwen.

PATRICK : *(gestoord)* Ja, een ogenblikke, hé schatje. *(Hij schrijft nog even voort.)*

ANITA : 'k Heb er zo eens één weten dood staan. *(Ze legt wat papieren van hem opzij en legt haar wasgoed op tafel.)*

PATRICK : *(reageert onmiddellijk)* God, seffens ligt alles dooreen. *(Hij brengt zijn papieren in veiligheid.)*

PIERRE : *(tegen Vicky)* Ja, ja.

ANITA : Waarom moet gij altijd heel de tafel in beslag nemen? *(Ze begint het ondergoed op te vouwen. Bij het mannenondergoed merken we een duidelijk verschil tussen dat van Pierre en dat van Patrick.)*

PATRICK : Ik heb nu eenmaal ruimte nodig om te werken, dat weet ge.

ANITA : Ik ook.

PATRICK : Ja, dat weet ik, maar ge kunt die was toch ook op de keukentafel opvouwen.

ANITA : Da's juist. *(Ze bekijkt met een bedenkelijk gezicht een onderhemd van Pierre, dat vol gaten zit.)*

PIERRE : *(tegen Vicky)* Amai, amai!

(Anita gooit het onderhemd opzij, het valt op een stapeltje toetsen van Patrick.)

PATRICK : *(Zijn toetsen in veiligheid brengend.)* Anita, alstublieft. Doet ge het er nu voor?

ANITA : *(Ze heeft het niet met opzet gedaan, maar vindt het wel grappig.)* Sorry, schatje.

PATRICK : Sebiet een paar ezelsoren aan die werkskes. Ik probeer die kinderen wat zorg bij te brengen.

ANITA : Ik zei toch sorry.

PATRICK : Voorwat vouwt gij uwe was niet in de keuken op, hé? Voor mij te treiteren, zeker?

ANITA : Nee, mijnheer den onderwijzer, voor de gezelligheid.

PATRICK : *(Denkt dat zij de draak met hem steekt, wat niet het geval is.)* Anita, alstublieft, hé. Denkt ge dat ge plezant zijt. Antwoord nu eens serieus: voorwat?

ANITA : *(Reageert onmiddellijk, terwijl ze stopt met opvouwen. Het is gemeend.)* Omdat ik gère... *(Het is moeilijk om te zeggen.)* bij u ben. *(Ze werkt onmiddellijk verder.)*

PATRICK : *(Weet zich geen houding.)* Ah... *(werkt verder)*

PIERRE : *(tegen Vicky)* Allez, dat hoor ik gère. 't Is te hopen dat het met het examen ook zo goed gaat. Vertelt dat morgenavond maar aan ons ma, dat zal haar plezier doen...

ANITA : Morgenavond? Komt ze morgenavond naar huis?

PIERRE : *(tegen Vicky)* Wacht eens wat, Vicky. *(tegen Anita)* Wat zei-de-gij, Anita?

ANITA : Komt ons Vicky morgenavond naar huis?

PIERRE : Ja, ze wilt naar ons ma gaan.

ANITA : Vraagt da ze haar wit goed al meebrengt. 'k Moet donderdagmorgen toch een witte was doen.

PIERRE : *(tegen Vicky)* Anita vraagt dat ge uwe witte... ah, ge hebt het gehoord... Ge moet nog naar de Luc bellen. *(Hij herhaalt hier wat zij zegt.)* Da's lief dat ge eerst naar mij hebt gebeld, zenne... Ja... Da's goed, schatje. Tot morgen, hé.

PATRICK : *(roept)* Een kuske van mij.

PIERRE : Een kuske van de Patrick. *(Hij kijkt eens naar Anita, maar die zegt niets.)* En van ons Anita ook, natuurlijk... Ja. *(tegen Patrick)* Een kuske terug, Patrick. *(tegen Vicky)* Dag kinneke. *(Hij legt de hoorn op de haak.)* Ons Vicky had 18/20 op haar seminariewerk van ethica, wat zegt ge dààr van?

PATRICK : Amai, da's goed zenne.

PIERRE : Ons ma zal fier zijn.

PATRICK : En gij niet?

PIERRE : Ik ook, natuurlijk. Ik heb toch gezegd dat ze het ver zal brengen. Daar pak ik nog een borreltje op. *(Hij pakt de jeneverfles en het glas van de kast en gaat bij Patrick aan tafel zitten.)*

ANITA : Pa!

PIERRE : Anita, alstublieft, begint weer niet, hé. Gij ook eentje, Patrick?

PATRICK : Awel ja. Nu wel.

PIERRE : Pakt dan een glas.

PATRICK : *(Terwijl hij een glas uit de kast pakt.)* Gij ook, schat?

ANITA : *(Het wordt stilaan weer een beetje te veel, maar ze houdt zich in.)* Nee, merci.

(Patrick gaat terug zitten, Pierre schenkt de glazen vol, Anita werkt nog steeds voort.)

PIERRE : *(Steekt zijn glas omhoog.)* Op ons Vicky haar seminariewerk!

PATRICK : *(Die zijn glas ook omhoog gestoken heeft.)* En op ons Vicky zelf, hé!

PIERRE : Ja, natuurlijk. *(Hij lacht.)*

(Pierre drinkt zijn borrel in één teug leeg en schenkt zich een nieuwe in. Patrick nipt er alleen maar aan.)

ANITA : *(Voor wie het nu echt te veel wordt. Ze stopt met opvouwen.)* Zijn jullie niet beschaamd?

PATRICK : Beschaamd?

ANITA : Ons ma, *(tegen Pierre)* uw vrouw, ligt op sterven.

PIERRE : *(gekwetst)* Denkt ge dat ik dat niet weet? Maar ik mag niettemin toch fier zijn op de prestaties van mijn dochter? *(Anita antwoordt niet, werkt voort.)* Of niet soms? *(Ze antwoordt niet.)* Op u ben ik nooit fier kunnen zijn. En daarom zijt gij jaloers op ons Vicky.

PATRICK : Allez, allez, pa. Ons Anita is natuurlijk ook blij met die goei prestatie van ons Vicky. Is 't niet waar, schatje? Ze is alleen wat over haar toeren met ons ma en zo. Da's toch normaal.

PIERRE : Jaloezie, dat is 't. Niets anders als jaloezie. Als ze vroeger wat slimmer was geweest, dan had ze nu haar eigen zaak gehad, gelijk de jongste dochter van Staf De Bruyn.

PATRICK : Ik ben blij dat Anita niet is gelijk Jenny De Bruyn. Ge weet waarom dat zij mocht blijven werken bij Verbesselt en waarom dat Anita is buitengegooid.

PIERRE : Och, eerst haar baas uitdagen met haar korte rokken en dan een grote smoel opzetten omdat hem niet van haar lijf kan blijven. 'k Zou haar ook aan de deur gesmeten hebben.

ANITA : *(kooft bijna)* Vader, *(met nadruk)* ik... ik...

PATRICK : *(naar haar toe)* Kom, Anitake. Hij bedoelt het zo niet. Hij heeft te veel gedronken.

PIERRE : Ik heb niet *(nadruk)* gedronken. *(Hij staat woedend recht, zwijmelt, houdt zich vast aan de stoel.)* Of toch niet te veel.

ANITA : *(giftig)* Mensen die wat alcohol in hun lijf hebben gooien hun masker af. En dan ziet ge pas hoe ze zijn en wat ze denken. *(Ze werkt voort.)*

PIERRE : *(Houdt zich nog steeds aan de stoel vast.)* Ik weet nog heel goed wat ik zeg. Ik kan alleen niet verdragen da ge insinueert da 'k niet om ons ma zou geven.

ANITA : *(stil)* Dat heb ik niet gezegd.

PATRICK : Allez, 't is nu al goed alle twee, houd ermee op.

PIERRE : Ik denk da 'k ga slapen.

ANITA : *(voor zich)* Dat zal 't beste zijn.

PIERRE : Wat zegt gij daar?

ANITA : Nikske.

PIERRE : Ah! *(Hij wil de jeneverfles nemen, maar dat lukt niet van de eerste keer. Patrick is hem echter voor en zet de fles op de kast.)* Slaapwel.

ANITA : *(Neutraal, in een poging om de lucht wat te klaren.)* Pa, wilde gij uw ondergoed eens mee naar boven nemen? *(Ze geeft hem een stapeltje onderbroeken en onderhemdjes.)*

PIERRE : *(kort)* Merci. *(Hij bekijkt de onderhemdjes, neemt er een af.)* Anita, kinneke, hoeveel keren heb ik u nu al gevraagd mijn onderhemden niet zo *(nadruk)* op te vouwen, maar wel zoals ons ma dat altijd doet. Da's veel properder.

ANITA : *(valt uit)* Godverdomme, pa! Ons ma, ons ma, ons ma! Ik zijn niet gelijk ons ma! Dat menske heeft haar eigen heel haar leven uitgesloofd voor u! Z' heeft gekuist, gekookt en gewassen gelijk dat gij dat wou! Ze heeft zelfs uw onderhemdjes altijd opgevouwen gelijk dat gij dat wou! Ik weet het, ze was perfect! Maar ik ben niet perfect! En ik ben het beu van altijd met haar vergeleken te worden!

PIERRE : Hela, een beetje meer respect voor uw moeder!

ANITA : Ik heb *(nadruk)* respect voor mijn moeder. Ze heeft haar eigen helemaal weggecijferd om het u naar uw goesting te maken! Daar heb ik veel respect voor. Maar ze is er dan ook aan kapot gegaan.

PIERRE : *(kwaad)* Da's gemeen van zoiets tegen uw vader te zeggen. Wij zijn altijd een goed huwelijk geweest.

PATRICK : Ja, zoiets moogt ge toch niet zeggen, hé schat.

ANITA : Ja, zoiets mag ik misschien niet zegge, da's juist. Ik zeg nooit veel, ik incasseer maar. Maar nu wil ik dat ge luistert, pa, dat ge voor de eerste keer in uw leven eens naar mij luistert.

PIERRE : *(Is razend, maar wil zijn waardigheid behouden. Hij gaat zitten.)* Goed, ik luister.

PATRICK : *(Is bang voor een escalatie.)* Euh, schatje, ik...

ANITA : Moeit u niet gij. Verbeterd gij maar voort... *(Patrick gaat voor zijn werk zitten.)* Ik ben hier komen wonen om voor u en ons Vicky te zorgen. Omdat ik wist dat ge het niet alleen aan kon, 't huishouwen. Ge zijt het nooit gewoon geweest. Ik heb uw gezag hier in huis altijd gerespecteerd. En dat was niet altijd even gemakkelijk. En de Patrick heeft dat ook gedaan.

PIERRE : *(onderbreekt haar)* Over de Patrick heb ik geen klagen.

ANITA : Toen ons Vicky naar d'unief is gegaan, heb ik mijn job als werkvrouw bij Creyff's Interim opgezegd. Want alles kwam dan op mijne nek terecht. Ik heb van mijn eigen een huissloof gemaakt. Voor u. En dat ge ons ma op een

piëdestalleke zet, dat vind ik heel normaal. Maar ik ben het beu, kotsbeu, van altijd maar kritiek te krijgen. Verstaat ge dat?

PIERRE : *(Voelt dat zij gelijk heeft, maar is te fier om dat toe te geven.)* Ahum. Is dat alles?

ANITA : Dat is alles.

PIERRE : *(Gaat in de aanval.)* Ons Vicky zou nooit op die manier tegen haar vader spreken.

ANITA : *(Valt weer uit.)* Godverdomme, houdt gij dan nooit op? Vicky van hier, Vicky van daar, Vicky zus, Vicky zo! Ik weet dat Vicky uw lievelingesken is! Z' is liever, braver, schoener en slimmer als ik! Dat weet ik! Dat is al zo van de dag dat ze geboren werd. *(Imiteert hem)* Ons Anita is altijd een beetje een teleurstelling voor ons geweest, madame. Een braaf meisje, meneer, daar niet van... Maar ons Vicky... Hoe dikwijls hebt ge dat tegen vrienden en kennissen gezegd, hé, hoe dikwijls? Hé? Zeg het dan! Honderd keer? Duizend keer? *(Met tranen in haar ogen.)* En ons ma, de sloor, is daar altijd ingelopen. *(Ze schreeuwt het uit.)* Wel meneer, ge... ge kunt de pot op met uw *(nadruk)* Vicky! Ik haat ze! Ze mag voor mijn part doodvallen! *(Ze loopt huilend de keuken in, slaat de deur achter zich dicht. Zowel Patrick als Pierre zijn onder de indruk.)*

PIERRE : *(Staat recht, beheerst, maar diep gekwetst, met een krop in de keel.)* Ik denk dat ik naar mijn bed ga.

(Als hij wil buitengaan, gaat de telefoon. Hij blijft staan bij de deur. Patrick staat recht om op te nemen. Anita komt zachtjes uit de keuken, met een zakdoek in de hand. Ze hebben alledrie een angstig voorgevoel.)

PATRICK : *(Neemt op. Dit telefoongesprek verloopt in het Nederlands.)* Met Patrick Hermans... Nee mevrouw, met de schoonzoon... *(Zijn gezicht betreft, het is het ziekenhuis. Anita en Pierre kijken angstig-nieuwsgierig naar hem. Ze bewegen bijna niet, komen eventueel zachtjes wat dichterbij Patrick staan. Patrick kijkt niet naar hen.)* Ja, mevrouw... *(Ze delen hem het overlijden van Jeanne mee.)* Wanneer, mevrouw?... Ja... Ja... Jazeker, mevrouw... Ja, we